

Immikkoortup aappaa: Nutaamik ilusiliilluni suliassaq (den kreative opgave)

Niels Bohr – Atomip ukiuini ilisimatooq
Kalaallit Nunaat

HISTORIEDYSTEN 2022

Pilluaritsi! – Historiedysten 2022-imi ajugaaniutivinnissamut ingerlaqqippusi!

Immikkoortoq siulleg maanna naammassivoq, ilissilu atuaqatigiullusi immikkoortup aappaanut ingerlaqqit-tussangorpusi, oqaluttuarisaaneq pillugu ilisimasaqarluarassi. Immikkoortup aappaa tassa ajugaaniutivinneq, tamatumuunakkullu suliamut tunngatillugu nukittuinnassanngilasi, aammattaarli suleqatigiilluarsinnaallusilu nutaaliorsinnaassuseqartariaqarpusi. Ataatsimoorlusi toqqaassaasi, matuma ataani suliassaq sorleq suliareru-sunnerlusiuk. Suliaq nutaamik eqqarsarluni suliaasimassaaq, atuaqatigiillu tamarmik suleqataanerisigut suliaa-simassalluni.

Ajugaaniutivinnermi iluatsitsilluarisi!

1. Nobel-ip Nersornaasiuttagaa

Historiedysten 2022-imi ilisimatusarnerup oqaluttuarisaanera aallaavigivaa, pissutigalugu ukioq manna Niels Bohr-ip Nobel-ip Nersornaasiuttagaanik nersornaaserneqarneranit ukiut 100-it qaangiummata. Atomi pillugu teori-mik suliarujussuani pillugu nersornaaserneqarnikuvoq.

Suliassaq: Niels Bohr-ip 1922-imi Nobel-ip Nersornaasiuttagaanik tunineqarnera nalliuttorsiorpalaartu-mik malunnartinneqarnera aaqqissuuguk.

Qanoq nalliuttorsiu tigerusuppisiuk? Nobel-ip Nersornaasiuttagaanik tunineqarnerata malunnartinniarnera suleqatigiissutigalugu aaqqissuutissavarsi. Atuaqatigiit assersuutigalugu isumaliutigisinnaavaat, oqalungiutit suut oqalungiaatigineqassanersut, nalliuttorsiorneq qanoq aaqqissuunneqassanersoq, qassit peqataassanersut, nalliuttorsiorneq sumi ingerlanneqassanersoq, peqataasut assukkorsorsimassappat il.il.

Nutaamik eqqarsarlusi suliaq qanoq isikkoqartissanerlugu/iluseqartikkusunnerlugu toqqarsiuk, Niels Bohr-ip Nobel-ip Nersornaasiuttagaanik tunineqarnerata nalliuttorsiu tigineqarnissaa pillugu. Soorlu assersuutigalugu oqalungiaasiorsinnaavusi, filmi iorsinnaavusi, isiginnaartitsissusiorsinnaavusi, assit atorlugit serie-liorsinnaavusi, snapchat-streak, instagram-video, tiktok-vedio, teater il.il.

Takorluuisinnaaneq kisimi killiliisarpoq!

Suliassinnut, qanorluunniit ilusilikkamik tunniussigaluarussi apeqqutaatinnagu, ilanngutissavarsi suliaqarnissinni suna aamma soormi pingaartinnerpaasimanerissi (annerpaamik qupperneq ataaseq) - (Ajungilaq ilinniartitsisup allakkaluaruniuk) Nutaamik ilusiliilluni suliaq digital-ikkut tunniunneqarsinnaavoq.

Immikkoortup aappaa: Nutaamik ilusiliilluni suliaasaq (den kreative opgave)

Niels Bohr – Atomip ukiuini ilisimatoq
Kalaallit Nunaat

HISTORIEDYSTEN 2022

2. Nunarsuaq ammasoq

Sorsunnersuit aappaanni atom-imik qaartartuliaq pilersinneqarpoq. Sorsunnerup kingorna Niels Bohr-ip nunar-suaq ammasoq pilersikkusuppa, nunat akornanni atomteknologi pillugu paasisutissanik avitseqatigiiffusoq. Isumaqarpoq taamaaliornikkut nunarsuarmi tatigeqatigiinneq pilersinneqassasoq aaqqiagiinnginnerillu pinngit-soorsinneqarlutik. Taamaattumik Bohr amerikami præidenti tuluillu premieministeri attavigivai ammaqatigiin-nissaq pillugu politikki paaseqqullugu. Niels Bohr-ip ammaqatigiinnissamut tunngaviit pillugit taakku paasitinnitsoorpai.

Suliaasaq: Niels Bohr-ip ammasuunissamik politikkia pillugu paasisitsiniaagit.

Niels Bohr sanaatissavarsi paasisitsiniaaneq qanoq ingerlanneqarsinnaanersoq amerikami præidenti tuluillu pre-mieministeri ammaqatigiinnissaq pillugu politikkimik paasitinniarlugit. Suleqatigiillusi paasisitsiniaanissaq sulia-rissavarsi nunarsuarmi ammaqatigiinnissamik paasisitsisimasinnaagaluartoq, soorlu Niels Bohr-ip qasusuilluni tamanna anguniarsimagaluaraa. Niels Bohr-ip ammaqatigiinnissamut tunngavilersuutaa pillugu qanoq ilissi paasitinniassagaluarpisigit?

Nutaamik eqqarsarlusi suliaq qanoq isikkoqartissanerlugu/iluseqartikkusunnerlugu toqqarsiuk. Assersuutigalugu plakat-iliorsinnaavusi, allaaserisaqarsinnaavusi, filmiliorsinnaavusi, assit atorlugit serie-liorsinaavusi, oqalungiaa-siorsinnaavusi, oqallitsisisinnaavusi il.il., atomteknologip ineriartortinneqarnera pillugu ammasuunissamik poli-tikkeqarneq pillugu amerikamiut præident-ianik tuluillu premieministeriannik paasisitsisinnaasumik. Nammineq aalajangissavarsi paasisitsiniaaneq qanoq ingerlanniarnelusiuk, Niels Bohrip ammaqatigiinnissami tunngavii qanoq tunngavilersorusunnerlusigit, paasisitsiniaanermilu tamakkku qanoq saqqummiukkusunnerlusigit.

Takorluuisinnaaneq kisimi killiliisarpoq!

Suliaassinut, qanorluunniit ilusilikkamik tunniussigaluarussi apeqqutaatinnagu, ilanngutissavarsi suliaqarnissinni suna aamma soormi pingaartinnerpaasimanerissi (annerpaamik qupperneq ataaseq) - (Ajunngilaq ilinniartitsisup allakkaluaruniuk) Nutaamik ilusiliilluni suliaq digital-ikkut tunniunneqarsinnaavoq.

Suliamik tunniussineq

Suliat tamarmik Det Nationalhistoriske Museum-imeereertariaqarput kingusinnerpaamik 29. oktober. Sap. ak. 44-ip naanerani atuaqatigiit sorliit Historiedysten-imi ajugaasimanersut tamanut nalunaarutigineqassapput.

Nutaamik ilusiliilluni suliaq digital atorlugu nassiunneqassaaq. Mail adresse historiedysten@dnm.dk atorlugu fil-inik, links-inik il.il. nassiussisinnaavusi. Filmiliat, erinarsuutit taamaaqataallu annerpaamik 8 minutsinik takissu-seqartariaqarput. Mail-imi erseqqissumik

HISTORIEDYSTEN 2022

Immikkoortup aappaa: Nutaamik ilusiliilluni suliaasaq (den kreative opgave)

Niels Bohr – Atomip ukiuini ilisimatooq

Kalaallit Nunaat

nalunaarneqarsimassapput atuarfik, atuaqatigiit, suliap normua, ilinniartitsisup oqarasuaataata normua mail-ialu.

Suliassi tunniunnissaanut tunngasumik apeqqutissaqarussi katersugaasivik attavigissavarsi.

Nutaamik ilusiliilluni suliat suliat pillugit naliliisartoqatigiinnit nalilersorneqarumaarput.

Nalilersuinermi uku pingasut tunngavigineqassapput:

- Atuaqatigiit piginnaaneqarnerat nutaamik ilusilikkamik oqaluttuarisaanermik saqqummiinissamut, nuannersumik paasisaqarnartumillu
- Atuaqatigiit suliamut tunngatillugu eqqarsaataat
- Atuaqatigiit tamarmiullutik suliasamik suleqatigiissimanerat